

**Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації
Обласна бібліотека для дітей ім. В. Лягіна**

*«Дитячі бібліотеки області
в цифрах і фактах.
2018 рік»*

Оглядово-аналітичний бюлетень

**м. Миколаїв
2019**

Головним завданням сьогодення та важливою стратегічною ціллю в умовах стрімкого розвитку світу є створення в області якісно нового рівня бібліотечно-інформаційного обслуговування дітей.

Бібліотеки для дітей Миколаївщини у 2018 році продовжували активно працювати у цьому напрямку.

У 2018 році мережа бібліотек, що обслуговують дітей в Миколаївській області, налічує 459 установ. З них 32 спеціалізовані бібліотеки для дітей – з яких 2 бібліотеки-філії для дітей ОТГ, 384 сільських - в тому числі 78 бібліотек ОТГ, 43 міських (в т.ч. 21 бібліотека для дорослих м. Миколаєва).

На розгляд колегіальних органів у 2018 році Миколаївською обласною бібліотекою для дітей ім. В. О. Лягіна були підготовлені матеріали за такими темами:

- «Аналіз діяльності бібліотек області – 2017 рік»
- «Інноваційна діяльність бібліотек для дітей на шляху підвищення їх ролі у громаді. Здобутки і проблеми»

Протягом року працівниками Обласної бібліотеки для дітей ім. В. Лягіна було здійснено **16** виїздів, серед яких **6** - з метою надання методичної, консультативної та практичної допомоги.

Допомога в оновленні знань бібліотечних спеціалістів ЦБС, публічних бібліотек об'єднаних територіальних громад області, інших категорій фахівців і спрямування їх на підвищення якості та комфортності обслуговування користувачів-дітей надавалась через організацію та проведення таких заходів:

- обласний проблемний фокус-семінар для заступників директорів (завідуючих) та працівників бібліотек для дітей, працівників бібліотек ОТГ Миколаївської області «Бібліотечне обслуговування дітей в умовах адміністративної реформи: актуальні питання і виклики часу» ;
- обласний «круглий стіл» «Роль шкільної бібліотеки в реалізації освітніх стандартів Нової української школи» спільно з Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти;
- виїзний професійний день «День обласної бібліотеки для дітей...» у Березанській ЦБС);
- 9-ий Міжрегіональний ярмарок бібліотечних інновацій «БібліюКре@тив - 2018» (червень, на базі Полтавської обласної бібліотеки для дітей ім. Панаса Мирного);
- Проблемне навчання шкільних бібліотекарів Миколаївської області;
- Професійна зустріч з працівниками Первомайської МЦБС.

Заходи з використанням он-лайн технологій у 2018 році

- обласна скайп – майстерня «Бібліотека і громада: спільні дії та інноваційні ідеї на підтримку дитячого читання»

Показники діяльності бібліотек області, що обслуговують дітей

Протягом 2018 року бібліотеками області було обслужено бібліотечною книгою та надано інформаційні послуги **142014 читачам-дітям**, кількість книговидач по області складає **2889337**. У порівнянні з 2017 роком **по бібліотеках Миколаївської області** спостерігається зменшення показників: читачів-дітей – на **9121 особу**, книговидачі – на **170716 прим.**

Щодо показника «читачі» найбільше зменшення простежується по 19 районних ЦБС - -5911 користувачів. Серед спеціалізованих бібліотек для дітей у ЦМБ для дітей м. Миколаєва та її бібліотеках -філіях на -3198 користувачів..

Показник «книговидача» в районних бібліотеках для дітей Миколаївської області в цілому **зменшився** на 17035 примірників. Простежується **зменшення** показника в районних бібліотеках для дітей у Вітовській (-14855), Єланецькій (-660), Снігурівській (-146), Казанківській (-120), Баштанській (-78), Первомайській (-20) РДБ. У ЦБ для дітей м. Миколаєва та її бібліотеки-філії, де цей показник зменшився на 47625 примірників.

Показником соціальної ефективності діяльності бібліотек є відсоток охоплення дитячого населення бібліотечним обслуговуванням.

По Миколаївській області цей показник складає:

- від загальної кількості дитячого населення 188535 – 75,3%
- від загальної кількості читачів –31,4 % (при тому, що дитяче населення до 15 років від загальної кількості населення складає 15,9 %)

Бібліотечний персонал спеціалізованих бібліотек для дітей Миколаївської області

Станом на 01.01.2018 р. загальна кількість працівників 32 спеціалізованих бібліотек для дітей Миколаївської області складала 165 фахівців. А саме: МОБД - 28, ЦДБ м. Миколаєва та бібліотек-філій – 76, РДБ – 46, бібліотек для дітей міст Вознесенська, Первомайська та Южноукраїнська - 9, бібліотек для дітей ОТГ – 5.

Зменшення показників у порівнянні з станом на 01.01.2019 року відбулося на 12 одиниць. У цілому, співробітники районних (міських) бібліотек для дітей працюють на повну ставку. Неповний робочий день у працівників: ЦДБ м. Миколаєва та бібліотек-філій - 9, дитячої бібліотеки-філії №2 Первомайської МЦБС – 1, Березанській РДБ – 1.

Кількість штатних одиниць у бібліотеках для дітей області (крім ЦДБ м. Миколаєва та бібліотек-філій) сьогодні налічує від 5 до 1 фахівця. А саме:

- 5 фахівців – у 2 бібліотеках (Врадіївська і Новобузька РДБ);
- 4 фахівці – у 4 бібліотеках (дитяча бібліотека Комунального закладу «Бібліотечна мережа м. Вознесенська», Баштанська, Березанська, Новоодеська РДБ);
- 3 фахівці – у 9 бібліотеках (бібліотека для дітей м. Южноукраїнська, бібліотека для дітей Доманівської ОТГ,

- Березнегуватська, Братська, Єланецька, Казанківська, Кривоозерська, Первомайська, Снігурівська РДБ);
- 2 фахівці - у 3 бібліотеках (бібліотека-філія №2 Первомайської МЦБС, Арбузинська РДБ, дитяча бібліотека-філія Веселинівської ОТГ);
  - 1 фахівець – у 2 бібліотеках: Вітовській РДБ та Лисогірській сільській дитячій бібліотеці

Аналіз стану освіти працівників спеціалізованих бібліотек для дітей Миколаївщини показав, що повну вищу освіту мають 124 працівники, у тому числі, вищу бібліотечну мають 88 прац. Показник працівників з повною вищою освітою зменшився на 4-х фахівців, у порівнянні з минулим роком.

Базову вищу освіту мають 41 чоловік, в тому числі бібліотечну – 39 чол.

Показник кількості працівників з бібліотечним стажем роботи складає: до 3 років – 13; 3-9 років – 16; 10-20 років – 44; понад 20 років – 92 осіб.

Особливо важливою задачею на шляху побудови якісного бібліотечного середовища для дитини - є створення умов для організації процесу навчання і самоосвіти працівникам та максимальна мобілізація особисто бібліотечним фахівцем своїх професійних можливостей, постійний розвиток власної інноваційної культури та швидке реагування на постійні зміни в потребах сучасних користувачів кожної окремої громади.

Треба зазначити, що 2018 року під час проведення Міжрегіонального ярмарку бібліотечних інновацій на базі Полтавської обласної бібліотеки для дітей ім. Панаса Мирного до переліку п'ятидесяти інновацій увійшли 10 ідей бібліотек для дітей Миколаївської області, з яких 7 – ОБД ім. В.О. Лягіна та 3 фахівців Казанківської РДБ, Новобузької районної бібліотеки для дітей КЗ «Новобузька ЦБС» бібліотек для дітей, Веселинівської дитячої бібліотеки-філії КЗ "Публічна бібліотека" Веселинівської селищної ради.

Ефективне просування читання

Питання дитячого читання залишається надзвичайно актуальним сьогодні. Нове покоління, маючи доступ до величезного арсеналу сучасної техніки втрачає інтерес до читання книг у традиційному паперовому вигляді. Тому бібліотеки продовжують залучати дітей до читання, пробуджуючи пізнавальну активність. Під час проведення соціокультурної діяльності бібліотекарі досить активно використовують все розмаїття існуючих форм і методів масової і наочної популяризації літератури для всіх вікових категорій читачів.

Сприяє вирішенню цих проблем активна участь бібліотек області у Всеукраїнських та обласних заходах.

У 2018 р. читачі-діти бібліотек області долучилися до проведення Всеукраїнських конкурсів, ініційованих Національною бібліотекою України для дітей, таких як «Лідер читання», «Мої права – моє життя», «Сторінками книг Чингіза Айтматова». Приємно, що роботи читачів-дітей Миколаївської області посіли призові місця при підведенні підсумків конкурсів на дрівні.

Переможець – Філімоненко Ярослава з с. Добре Баштанського району (7 кл.) була учасницею святкового фіналу Всеукраїнського конкурсу «Лідер читання» - 2018 року на базі Херсонської ОБД ім. Дніпрові Чайки.

Робота Едимо Софії Аліс Дженефер з села Кам'яне Новобузького району Миколаївська області посіла III місце в конкурсі «Сторінками книг Чингіза Айтматова» у віковій групі від 6 до 9 років і була запрошена до м. Києва.

Проект читача Щасливської бібліотеки-філії Березанської ЦБС Назаренко Елли Олександрівні посів I місце в номінації «Індивідуальна робота» у Всеукраїнському конкурсі проектів «Мої права – моє життя» у віковій категорії від 15 до 18 років.

Бібліотеки для дітей області активно брали участь у проведенні заходів на місцях в рамках 2018 року визначеного, як «Рік німецької мови в Україні», «Рік Культурної Спащини», «Рік реалізації правопросвітницького проекту «Я маю право!»».

Також установи продовжили роботу в рамках реалізації Державної програми інформування громади з питань Європейської інтеграції в Україні. Так, читачі-діти були запрошені на: тематичну коворкінг-зону «Казкова Єврокнига» (ЦБ для дітей ім. Ш.Кобера і В.Хоменка м. Миколаєва), відео-подорож «Історичними місцями країн Європи» (Арбузинська РДБ), європейський калейдоскоп «Далека і близька Європа» (Березнегуватська РДБ), слайд-подорож «Відкриваємо Європу» та інтелектуальна вікторина «Що ти знаєш про Європу?» (Братська РДБ), відеоподорож «Пізнаємо Європу разом» (Кривоозерська РДБ), День Європи «З Європою в серці» (Новобузька РДБ), літературну гру-подорож «Відкриваємо для себе Німеччину» (Первомайська РДБ) тощо.

Впродовж 2018 року Миколаївська обласна бібліотека для дітей продовжила організовувати виїзні творчі соціокультурні заходи. Так, урочисте відкриття Всеукраїнського Тижня дитячого читання відбулося на сценах Березнегуватського будинку культури та Будинку культури Веселинівської селищної ради, за участю фахівців відповідних бібліотечних закладів. Урочисте відкриття літніх читань - на базі бібліотек Березанської ЦБС та Коблівського закладу загальної середньої освіти I-III ст.. (ЗЗСО I-III ст..) Коблівської сільської ради.

У вересні 2018 року обласна бібліотека для дітей імені В. О. Лягіна організувала творчу зустріч вихованців Зеленоярської загальноосвітньої школи Доманівського району Миколаївської області з відомим українським поетом, нашим земляком Анатолієм Качаном та головою Миколаївського відділення спілки письменників України Вірою Марущак.

Бібліотеки області протягом року взяли участь у обласних заходах, що затверджених Наказом управління культури, національностей та релігій №5 від 10 січня 2018 року, як «План заходів популяризації заходів сімейного читання в бібліотеках Миколаївської області». Це:

- ✓ обласна акція-[challenge](#) відеопрезентацій читаючих сімей «У нас в родині усі люблять книгу»

- ✓ обласна літературна акція «День сімейного читання», присвячена 100-річчю від дня народження педагога і письменника Василя Сухомлинського (25 квітня 2018 р.)
- ✓ обласне відкриття літніх читань - квесту читацьких родин «Моя сім'я, книжка і я» (18 травня, 24 травня, 1 червня 2018 р.)
- ✓ обласний конкурс читаючих сімей «Сімейні історії»

Підсумки проведення заходів, які були розраховані як на юних читачів, так і на їх батьків, показали, що є інтерес до спільного читання, спільної творчості й інтелектуальної діяльності, але його потрібно постійно підтримувати і розвивати.

**Методичне забезпечення діяльності бібліотек
що обслуговують дітей, районними (міськими) ЦБС
та публічними бібліотеками об'єднаних територіальних громад**

Дитячі бібліотеки Миколаївської області, як методичні центри для бібліотек-філій, спрямовують свою діяльність на розширення кращого досвіду бібліотек України по роботі з підростаючим поколінням.

Протягом 2018 року, з метою підвищення кваліфікації працівників, Центральні районні бібліотеки та публічні бібліотеки об'єднаних територіальних громад проводили семінари, наради та інші заходи для сільських бібліотекарів, на яких також приділялась увага обговоренню питань стосовно організації на якісному рівні бібліотечно-інформаційного обслуговування дітей на місцях.

Крім того, для бібліотек-філій усіх ЦБС були проведені семінари та практикуми, присвячені безпосередньо роботі з читачами-дітьми:

- «Сучасні форми і методи залучення користувачів до читання та бібліотеки» (Арбузинська ЦБС);
- «Краєзнавчий напрямок роботи бібліотек, які обслуговують дитяче населення» (Баштанська ЦБС);
- «Публічна бібліотека, як центр сімейного читання» (Березнегуватська ЦБС);
- «Сучасні форми і методи залучення до читання і бібліотеки» (КЗ «Публічна бібліотека» Веселинівської селищної ради);
- «Обслуговування дітей в сільських бібліотеках в умовах соціальних та економічних перетворень» (Вітовська ЦБС);
- «Сучасні технології залучення до читання» (Врадіївська ЦБС);
- «Особливості організації обслуговування користувачів-дітей у сучасних умовах» (Казанківська ЦБС);
- «Інноваційний пошук – основа розвитку бібліотек» (Кривоозерська ЦБС);
- «Формування медіаграмотності, як однієї з ключових напрямків роботи бібліотек» (Первомайська РДБ).

Проведення локальних та регіональних соціологічних і моніторингових досліджень

У бібліотеках області протягом 2018 року проведена наступна дослідницька робота.

Впродовж 2018 року Центральною бібліотекою для дітей м. Миколаєва проведена низка загальносистемних соціологічних моніторингів: «Імідж бібліотеки, що змінилося за рік?», «Читацькі страхи: чи існує психологічний дискомфорт для читачів у бібліотеці?», «Реальне коло дитячого читання сьогодні», «Відмовлення в бібліотеках. Причини та наслідки».

Бібліотеки для дітей області через проведення анкетування вивчали такі питання:

- «Краєзнавчі інформаційні потреби користувачів – дітей» (Арбузинська РДБ),
- «Бібліотека очима дітей», «Комп'ютер в бібліотеці: розвага чи необхідність?», «Комп'ютер чи книга?», «Сучасний читач. Який він?», «Що ти читаєш сьогодні?» (Казанківська РДБ)
- «Як часто ти з нею спілкуєшся з книжкою?» (Кривоозерська РДБ)
- «Мої читацькі пріоритети» (Первомайська РДБ)

Формування документних ресурсів в бібліотеках області

На 1.01.2019 р. загальний дитячий фонд по області становить 1999165 пр. документів: з них ЦБС області - 1730306 пр. документів та по ОТГ - 268859 пр. Із загального бібліотечного фонду - фонди спеціалізованих бібліотек для дітей області становлять 715191 пр. документів.

У порівнянні з минулим роком в ЦБС області простежується зменшення фонду на 154916 тис. пр. (Загальний фонд бібліотек ЦБС області на 1.01.2018 р. становив 1885222 пр.).

У звітному 2018 р. всього до бібліотек області, що обслуговують дітей, **надійшло 24231** пр. нових документів.

Фонди **районних дитячих** бібліотек 2018 року поповнилися на 3751 пр., що на 1117 пр. менше ніж у минулому році (2017 р. – 4868 пр.). До дитячих фондів **районних бібліотек для дорослих** надійшов 41 пр. (2017 р. - 121 пр.)

Кількість нових надходжень до ЦБС для дітей м. Миколаєва складає 8243 пр. документів (2017 р.- 8802 пр.) - 23,9% від загальних надходжень по області. До **міських бібліотек для дітей** (Вознесенськ, Первомайськ, Южноукраїнськ) – 1258 пр., (2017р.-1275 пр.).

Показник оновлення фондів склав:

- ✓ по ЦБС області – 1,4% (2017 р. - 1,58%)
- ✓ по РДБ області – 1,56% (2017 р. - 1,68%)
- ✓ по сільських бібліотеках – філіях – 1,05% (2017 р. - 1,15%)
- ✓ по ЦБС для дітей м. Миколаєва – 2,23% (2017 р. - 2,33%)
- ✓ по ОТГ області - 1,2 %
- ✓ по дитячих б/ф ПБ ОТГ – 2,5 %

Поповнення фондів ЦБС області здійснювалось за рахунок :

- бюджетного асигнування, що становить 54% від загальної кількості надходжень;
- державної програми «Українська книга» - 18%;
- обласної Програми підтримки вітчизняного книговидання – 3%;
- подарункових надходжень – 11 %;
- спонсорських коштів – 7%;
- книг, прийнятих взамін загублених – 7% .

До **районних дитячих бібліотек**, які мали бюджетні кошти на передплату газет та журналів надійшла сума 53331,90 грн. Найбільше асигнувань на періодичні видання було у : Первомайській – 10955,00 грн. та Кривоозерській – 6186,10 грн РДБ, Снігурівській – 5648,34 та Казанківській – 5644,00 грн РДБ. Зовсім не було бюджетних коштів у Врадіївській та Єланецькій РДБ. Спонсорські кошти на передплату періодичних видань були у Березанській (151 грн), Братській (352 грн), Єланецькій (1101 грн) та Первомайській (390 грн) РДБ.

Відсоток списання фондів (без передачі в ОТГ) по відношенню до загальної чисельності фондів складає:

- ✓ по ЦБС області – 6,5 %
- ✓ по РДБ – 14,9 %
- ✓ по сільських бібліотеках – філіях – 5,7 %
- ✓ по ЦБС для дітей м. Миколаєва – 4,4 % (2017 року – 3,49%)
- ✓ по ОТГ області 3,5%.

2018 року у бібліотеках області продовжувалася робота по впровадженню Універсальної десяткової класифікації. Класифікація книг для дітей, організація довідково-бібліографічного апарату здійснюється на основі «таблиць УДК». Наприкінці травня 2018 р. на базі Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В.О. Лягіна для бібліотек, що обслуговують дітей м. Миколаєва та Миколаївської області, відбувся обласний фокус-семінар «Бібліотечне обслуговування дітей в умовах адміністративної реформи: актуальні питання і виклики часу». В рамках модуля №2 «Впровадження універсальної десяткової класифікації (УДК): наближення до європейської бібліотечної практики» пройшов тренінг «Особливості систематизації за УДК з урахуванням вікових особливостей користувачів бібліотек, що обслуговують дітей». Модераторами тренінгу були: Дзюба Наталія Йосипівна, заступник генерального директора з інформаційних технологій Національної бібліотеки України для дітей та Кисельова Сніжана Валеріївна, завідувач відділу каталогізування Національної бібліотеки України для дітей. Учасники жваво обговорювали тему впровадження в роботу Універсальної десяткової класифікації.

Інформаційно-бібліографічна діяльність бібліотек області

Основними напрямками інформаційно-бібліографічної роботи, як і раніше, залишалася робота з ДБА, організація бібліотечного обслуговування, популяризація бібліотечно-бібліографічних знань.

Для користувачів за їх запитами виконано – **28 475** різноманітних довідок (Діти – 26 798, ОДЧ – 1677), у т.ч довідок з використанням Інтернет – **1882**. Серед користувачів бібліотек області визначено абонентів індивідуальної інформації – 1523 особи, та 411 абонентів групової інформації, яким було запропоновано 1143 теми, надано 6530 блоків інформації.

Актуальним напрямком залишається створення в дитячих бібліотеках інформаційних майданчиків, інформаційних зон «Інтернет для дітей: безпечно, інформативно, оперативно», «Для батьків та малюків», «Хоббі для тебе», «Академія батьків», «З книжкою дружить родина моя» (інформаційна підтримка сімей з питань виховання, цікавого дозвілля, підготовки дитини до школи), «Читання 18+» (для юнацтва, батьків, бабусь і дідусів читачів), «Art-студія» (література для витончених естетів – дорослих і дітей), «Палітра педагога», «На допомогу вчителю», «Шкільний формат» та «Разом з книгою до нових знань» та ін.

Завжди актуально та інформативно проходили у звітному році **Дні інформації (427), Дні періодики (58), та Дні нової книги (72)**. Протягом звітного року було підготовлено і видано **522 примірники бібліографічних посібників** у різних форматах: віртуальний літ. альбом, інформ. список бібліотечний фрімаркет рек. списки, книжкові закладки з QR кодами за творчістю письменників, бібліограф. Іграшки, літ. корвет, інформ-навігатор, WEB – помічник, літ. постери, дайджест, вебліонавігатор тощо. Електронні версії видань, які були підготовлені до друку, розміщувалися на сайтах бібліотек.

Для користувачів-дітей було проведено **145 Днів бібліографії**, під час яких використовувались різноманітні форми роботи: бібліографічні ігри, бесіди, бібліотури, презентації покажчиків, заняття з інформаційної культури, здійснювали медіа подорожі.

Продовжилась робота з навчання не тільки традиційної читацької та інформаційної грамотності, але й комп'ютерній і медійній. Всього у звітному році було проведено **2190 занять**, охоплено ними **3242 класи**.

Впровадження інформаційних технологій

Проаналізувавши звіти бібліотек області, що обслуговують дітей, щодо впровадження та використання інформаційних технологій в їх роботу у 2018 році, можна зробити висновок, що цей процес стає дедалі актуальнішим і набуває поширення.

Станом на 01.01.2019 р. загальна кількість комп'ютерного парку бібліотек для дітей Миколаївської області складає 226 одиниць, з них в районних, міських, селищних та сільських для дітей – 84 одиниці.

З усіх комп'ютерів в області мають підключення до Інтернет 211 одиниць.

Використовуючи доступ до Всесвітньої мережі Інтернет, бібліотеки розширюють спектр послуг для дітей. Інформаційні технології займають чільне місце в популяризації читання і книги, тому активно проводяться он-

лайн марафони, -зустрічі, скайп-спілкування, відео-конференції.

Продовжилася робота гуртків, класів, шкіл, програм з навчання користувачів комп'ютерної грамотності.

Так, Березанська РДБ працювала за програмою «З комп'ютером на ти». У Березнегуватській РДБ продовжила своє навчання «Школа комп'ютерної грамотності «Крок за кроком». У Снігурівській районній бібліотеці для дітей продовжив свою роботу «Комп'ютерний клас», де протягом року бібліотекарі проводили групові та індивідуальні навчання з комп'ютерної грамотності «З комп'ютером на «ТИ»» для нових користувачів класу.

За допомогою власних сайтів, блогів, соціальних мереж бібліотеки активно займаються просуванням бібліотеки, її послуг та ресурсів, привертають уваги до книги та читання.

Власний сайт має і продовжує його наповнювати новинами про роботу бібліотеки лише Снігурівська РДБ (39 новин за 2018 рік).

8 бібліотек мають свої блоги (Центральна міська бібліотека для дітей ім. Ш. Кобера і В. Хоменка та її бібліотеки –філії (3), дитяча бібліотека Комунального закладу «Бібліотечна мережа м. Вознесенська», Арбузинська районна бібліотека для дітей, Березанська районна бібліотека для дітей, Веселинівська дитяча бібліотека-філія Комунального закладу «Публічна бібліотека» Веселинівської селищної ради, Казанківська районна бібліотека для дітей, Кривоозерська районна бібліотека для дітей, районна бібліотека для дітей Комунального закладу «Новобузька ЦБС»).

Офіційні сторінки бібліотеки для дітей Миколаївської області у соціальній мережі Facebook мають 8 установ.

Позитивною подією для ЦМБ Прикладом покращення матеріально-технічної бази було отримання гранту від Посольства США в Україні для покращення роботи інформаційно-ресурсного центру «Вікно в Америку для майбутніх лідерів». Це надало можливість поповнити комп'ютерний парк трьома комп'ютерами і трьома планшетами, оновити меблі (шафи, тумби, крісла).

З січня по травень місяць 2018 року читачі Єланецької РДБ продовжили вивчати програму візуального програмування Scratch у проекті «I Will Code». А потім бібліотека долучилася до Всеукраїнського волонтерського проекту «Code club UA» з навчання дітей основам програмування та веб-технологіям на базі мови Scratch.

Створення комфортних умов праці для фахівців та користувачів

2018 року бібліотеки для дітей продовжували розвивати матеріально-технічну базу з метою забезпечення затишку і комфорту для користувачів-дітей та фахівців бібліотеки. Але фінансування у 2018 році ще не було достатнім для вирішення усіх нагальних питань, тому у більшості бібліотеках для дітей за підсумками минулого року матеріально-технічна база залишилася незмінною.

2018 року ЦМБ для дітей ім. Ш. Кобера і В. Хоменка продовжила роботу з перетворення дитячих бібліотек міста в сучасні і комфортні завдяки ремонтним роботам, створенню нових інтер'єрів, оснащенню новими меблями та технічними засобами. Найбільш вагомою подією у поточному році стало продовження капітального ремонту у бібліотеці-філії № 8. А саме – устаткована прилегла територія, відремонтований фасад бібліотеки, створено новий ганок з пандусом і скляною огорожею. Для благоустрою і оформлення інтер'єру цієї бібліотеки були придбані нові меблі з метою обслуговування молодших читачів (стелажі, столи, тумби, крісла, комплекти меблів – «Лісова казка», «Гаялина сонячних зайчиків, «Фортеця», та інше). Частково були встановлені нові вікна в ЦМБ, бібліотеках-філіях № 4, 5, 7, 8, 10 та сертифіковані протипожежні двері у бібліотеках-філіях № 6, 9, 10 і ЦМБ з метою запобігання пожежі. У бібліотеці-філії № 6 були проведені роботи з оновлення і модернізації пожежної сигналізації. У бібліотеці-філії № 9 була відремонтована туалетна кімната з обладнанням для дітей з інвалідністю та проведена вогнегасна обробка даху, доступ до якого було обладнано у цьому році. Покращення матеріально-технічної бази частково здійснюється завдяки співпраці з депутатським корпусом. Так, у бібліотеці-філії № 10, завдяки депутатській допомозі був придбаний комп'ютер, у бібліотеці-філії № 11 - багатофункціональний пристрій.

Позитивними прикладами розвитку матеріально-технічної бази в районних ЦБС є:

- Березанська РДБ, у якій відбулася заміна дверей, зроблено ремонт в усіх залах, оновлено інтер'єр, придбано книжкову стінку;
- Березнегуватська РДБ, у якій за рахунок бюджетних коштів придбано стелажі (17 000.000 грн.), компютерну техніку (10 000.00 грн.), встановлено внутрішні двері (15 000.00 грн.);
- Єланецька ЦБ, у якій канадський благодійний фонд «**I will**» поповнив комп'ютерний клас ще 5-ма комп'ютерами і принтером для дитячого населення селища.

Підсумовуючи, хочеться підкреслити, що в сучасних умовах робота в будь-якій, особливо у дитячій, бібліотеці, це - постійний пошук невикористаних резервів для реалізації основних принципів нашої діяльності – відкритості, доступності, мобільності, здатності до трансформації та високої якості послуг.

Укладачі та комп'ютерний набір: Нахова Т.І., Щербак В.В., Голенко І.О.,
Плахотна Л. І., Головченко А.В.,
Власенко К.О.

Редактор: Карпенко О.К.
Відповідальна за випуск: Жайворонок Т.А.